

STŘÍPKY Z HISTORIE PŘEROVA

MUŽE V PŘEROVĚ VÁBILA TLUSTÁ VLASTA
NA STOLE A ZA PĚT KORUN

Muže v Přerově vábila tlustá Vlasta. Na stole a za pět korun 30. května 2011 - Sedmička

Před sto lety zasáhli četníci v Přerově proti prostituci. Sedmička zapátrala v archivu a přináší příběhy z tehdejších nevěstinců.

Přerov / Psal se rok 1911 a přerovské ženské spolky žádaly radní, aby netrpěli šíření prostituce. Počestné ženy pohoršoval pohled na prostitutky, které si to rázovaly nalíčené a v podvazcích podél Bečvy nebo na promenádě v Michalově. Vadil jim hlavně „hanbinec“ na Malých Novosadech. Radní proto tehdy na jaře rozhodli, že proti prostituci zasáhnou. „Je paradox, že jen rok poté, co ženy ze čtyř přerovských spolků sepsaly stížnost, dostala povolení k provozování nevěstince jistá Kateřina Votrubová.

Ta se zavázala, že za veřejný dům bude platit sto korun měsíčně do kasy města,“ vzpomíná ředitel archivu Jiří Lapáček, jemuž se podařilo najít ve starých spisech dávno zašlé „lechtivé“ příběhy. Z nich vyčetl i to, že radní sice o zrušení prostituce mluvili, ale i další „bordelmamá“ Františka Skokanové šli takřka na ruku.

Třináctkrát soudně trestaná dvaapadesátiletá dáma dostala v roce 1914 nejen povolení ke zřízení nevěstince, ale i doporučení, aby koupila dům v Kramářově ulici.

Nic nepomohly stesky lidí z okolí, kteří se děsili, že se kolem jejich oken budou procházet prostitutky. A policisty a úředníky neobměkčil ani poslední argument. Jak může být nevěstinec v ulici pojmenované po významném přerovském starostovi Kramářovi? Jenže navzdory ženám ze spolku Boženy Němcové či Vlasty se začalo prostituci nebývale dařit.

„Hlavně v době první světové války byl problém aktuální a místní lékaři se potýkali se zvýšeným výskytem pohlavních nemocí. Častým jevem byly i zájezdy prostitutek z Polska a prostitutky bylo těžké rozpoznat od příbuzných vojáků,“ podotkl Lapáček.

Zátahy v hospodách

Vojáci si od jara do podzimu s pouličními „šlapkami“ užívali v Michalově nebo u Bečvy a v zimě utíkali do pokoutních krčem, kde je ovšem čekalo riziko policejní razie. „V lednu roku 1916 v hostinci Anežky Navrátilové v Dluhonské ulici a Jana Žaloudka na Šířavě zadrželi četníci osmadvacet podezřelých žen. Z nich pět putovalo s pohlavní nemocí do Olomouce, čtyři musely opustit město a devatenácti policisté jen domluvili,“ uvedl Lapáček.

Prostitutky například nesměly vycházet ven bez doprovodu „hospodyně“, po půlnoci se už v hospodách nesměly nalévat alkoholické nápoje, děti do čtrnácti let nesměly jít po deváté hodině večer ven bez rodičů, a dokonce i spořádané ženy musely být po desáté hodině v posteli. „Po vzniku Československé republiky mnoho nevěstinců zavřelo a také dvě přerovské majitelky těchto domů dostaly zprávu, že podniky musejí do konce listopadu 1918 zavřít. Obě tvrdily, že Přerov s čtyřicetitisíci obyvateli se bez nevěstinců nemůže obejít, a zároveň varovaly, že brzy se z většiny místních hotelů nakonec stejně stanou nevěstince,“ popisuje Lapáček. A nebyly daleko od pravdy.

Už ve třicátých letech měli četníci pod drobnohledem sedm hostinců, kde měly ženy lehčích mravů nabízet intimní služby. Informace policistům dodávali i anonymní udavači, kterým prostituce vadila. Jeden z nich žaloval na hostinského Rudolfa Ševčíka, že ve sklepích na Žerotínově náměstí zřídil místnosti vybavené pohovkami a najal si tam dámskou obsluhu, která měla hostům nabízet víno a posleze i sebe. „Těmto ženám se říkalo animírky. Nebyly to přímo prostitutky, ale obsluhující. Pravdou ale je, že některé nabízely sex,“ podotkl archivář.

Do hostince docházel i dřevohostický zvěrolékař. Ten musel k výslechu a dal částečně udavači za pravdu. „Dělalo to takový dojem, že místnosti jsou zařízeny k tomu, aby se tam mohlo souložit,“ vypověděl tehdy trochu váhavě. Kvůli dopisu musela na policii v říjnu roku 1930 i jistá Růžena H. Ta přiznala, že nastoupila do restaurace Na Rozhledně jako animírka a hned jí naznačili, jak se má chovat. „Za povinnost jsem měla bavit hosty a tu mně pan Ševčík přímo říkal, abych, když přijde takový host, který hodlá s děvčetem souložit, vzala láhev a šla s ním do sklepa,“ uvedla do policejního spisu.

Zároveň se ale dušovala, že ona hostům nikdy nebyla po vůli – na rozdíl od jiných animírek, z nichž některé měly dokonce i syfilis. Připouštěla ale, že jednou byla „nalomená“ jít s železničářem, který se v hostinci objevil ve služebním mundúru. Jenže z „kšeftu“ nic nebylo a policejní spis uchoval i důvod: Nádražák prý už neměl na radovánky s ženou čas, protože spěchal na vlak.

„Další anonym zase píše, co se dělo v Lidové restauraci u pana Čtvrtníčka. Doslova uvádí: Tam chodíjou do zadní místnosti a souložíjou na stole za pět korun. A ponejvíce tlustá Vlasta,“ přečetl z dochovaných zdrojů archivář Lapáček.

Lehký úsměv vzbuzují i jiné nalezené příběhy. Třeba ten, který se udál v květnu roku 1940 v restauraci Taverna, která dodnes stojí na Horním náměstí. Jejího tehdejšího nájemce Ludvíka Mrugalu chytili dva strážníci. Ti do jeho šantánu vlítli v noci na prvního máje. V odděleném boxu tam totiž tanečnice Marie obšťastňovala za padesát korun neznámého muže.

Strážník Bruno Podlucký pak vyprávěl, že slyšel silnější vzdychání, které mu bylo podezřelé. A za záclonkou viděl obnaženou dívku zaklíněnou s mužem v bílé košili a bílých spodkách. Druhý strážník František Navrátil k tomuto aktu zavolal hostinského, jehož nezapomenutelná věta se dostala do protokolu. „Nechte je tam ještě chvíli, ať si to udělají,“ přimlouval se za rozvášněný pár. A zatímco se hostinský snažil šokované muže zákona uplatit, zákazník si po pár minutách natáhl kalhoty a zmizel v prvomájové přerovské noci. Jeho jméno tak zůstalo navždy utajeno.

Za flašku vína

Také zdi v pohostinství U Labutě by mohly vyprávět. Na místní předválečné zvyklosti vzpomínají dokonce i pamětníci. „Můj strýc říkával, že za hospodského Calábka tam chodili před druhou válkou chlapi nejen na pivo. Kdo chtěl holku na noc, objednal prý flašku bublinek a pak jí dal něco bokem. Taky ale vzpomínal, že slečny nebyly pod lékařským dohledem a některé měly kapavku,“ vzpomíná například Drahošlav Malina. Podle archiváře Lapáčka se i tato zmínka uchovala.

Na policejní stanici zpytovala svědomí třeba prostitutka Štěpánka, která přiznala U Labutě deset styků s neznámými muži a navíc žalovala na svého šéfa Leopolda Calábka, že hostům víno míchal se sifonem. A kdo chtěl dámskou společnost, musel si koupit dvě až čtyři láhve takto pančovaného vína – každou za šestačtyřicet korun.

Lechtivé příběhy, které historik Jiří Lapáček objevil v archivech, se nikdy nedostanou do dějin Přerova. Za připomenutí ale stojí. A i když Sedmička zná plná jména všech aktérů i příjmení přerovských prostitutek, s ohledem na jejich potomky zůstávají i nadále „uzamčena“ v archivu